

ÉG A GYERTYA, ÉG...

SZKA_207_12

GYÚJTSUNK GYERTYÁT,
EMLÉKEZZÜNK!

Készítette: Bányai László

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

7. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Tűz élmények					
A	A diákok a tanár irányításával arról beszélgetnek, hogy kinek milyen kapcsolata volt már a tűzzel. 5 perc	Önkifejezés Figyelem	Frontális osztálymunka – beszélgetés tanári irányítással		
I/b Feladatkiosztás					
A	A tanár ismerteti a kutatási feladatot, majd a diákok a tanár irányításával kulcsszavakat keresnek az internetes kutatómunkához. 10 perc	Figyelem Kreativitás Kommunikáció	Frontális osztálymunka – tanári magyarázat, ötletbörze	D1 (Tűzesetek a világban)	
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Csoportalakítás					
A	A diákok a tanár irányításával 4-5 fős csoportokat alkotnak, majd a csoporton belül elosztják a munkát. 5 perc	Kommunikáció Felelősségvállalás	Kooperatív tanulás – csoportalakítás, kupa tanács	D1 (Tűzesetek a világban)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Anyaggyűjtés					
A	A diákok önálló kutatómunkát végeznek az interneten. (Itt az első 45 perc vége.) 25 perc	Ismeretszerzés Rendszerezés	Egyéni kutatómunka	Informatikai eszközök, internet	
II/c Összegzés					
A	A csoportok összegzik az önálló kutatómunka eredményeit és kitöltik a D1 táblázatot. 15 perc	Figyelem Együttműködés Rendszerezés	Kooperatív tanulás – szóforgó	D1 (Tűzesetek a világban) Írószerszámok	
II/d Esetismertetés					
A	Minden csoport részletesen ismerteti egy általa leírt tűzeset adatait. (Itt a második 45 perc vége.) 30 perc	Figyelem Együttműködés Kommunikáció	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó Frontális osztálymunka – tanári magyarázat	D1 (Tűzesetek a világban), kitöltött táblázatok	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Megelőzés, életmentés					
A	A diákok a D2 <i>Tennivalók tűz esetén</i> című szöveg elolvasása után a tanár irányításával megbeszélik az olvasottakat. 15 perc	Szövegértés Véleményalkotás Kommunikáció	Egyéni olvasás Frontális munka – beszélgetőkör, tanári magyarázat	D2 (Tennivalók tűz esetén)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Tervezés I.					
A	A csoportok a D3 A menekülési fő szempontjai című szöveg alapján megtervezik saját menekülési útvonalukat. 10 perc	Szövegértés Rendszerezés Együttműködés Felelősségtudat	Egyéni olvasás, Kooperatív tanulás – kupactanács	D3 (A menekülés fő szempontjai)	
III/c Tervezés II.					
A	A csoportok ismertetik saját menekülési tervüket, és ezeket egyeztetve megpróbálnak közös tervet kidolgozni. Ezt írásban is rögzítik. 15 perc	Figyelem Véleményalkotás Kommunikáció	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó	Elkészült menekülési tervek	Csomagolópapír Vastag színes filctollak Ragasztógyurma
III/d Megemlékezés					
A	A tanár elmondja, hogy a gyertyagyújtás a halottakra való emlékezést is jelezheti. Gyertyát gyújt a tűzesetben elhunytak tiszteletére, majd egyperces csendes megemlékezés következik. A gyertya eloltása után lezárja a foglalkozást. 5 perc	Empátia Szolidaritás Hagyományőrzés	Frontális munka – tanári tájékoztatás, megemlékező rituálé		Gyertya Tűzszerszám

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1 – Tűzesetek

Szállodatűz Párizsban

Beismerte tettét a múlt heti párizsi szállodatűz okozója, de tagadta, hogy szándékosan gyújtogatott volna. Időközben a halálos áldozatok száma keddre 24-re emelkedett.

A párizsi államügyészség közlése szerint a 31 éves nő ellen gondatlanságból elkövetett emberölés és gyújtogatás miatt emelnek vádat. A nőt, akit az egyik éjszakai ór barátnőjeként azonosítottak, hétfőn vették őrizetbe, három nappal a francia főváros belvárosában lévő régi, egycsillagos szállodat elemésztő tűz után. A katasztrófa halottnak többsége olyan bevándorló volt, akiknek a Paris-Opera szálloda állandó lakhelyül szolgált.

A gyanúsított beismerte, hogy a tűz kitörése előtt heves vitába keveredett barátjával, aki a szállodában éjszakai portásként szolgált. Az első emeleten az ottani étkezőben egy külön helyiséget rendeztek be maguknak, ahol egy tucat gyertyát gyújtottak meg. A rendőrség közlése szerint a tüzet valószínűleg a gyertyák okozták, a tűz az általuk használt helyiségben tört ki, s hamarosan átterjedt a többi emeletre.

A nő mindezzel kapcsolatban annyit vallott be, hogy barátjával veszekedett, aki visszament a portára, ő haragjában ruháit a földre hajította, majd elrohant a hotelből. Szavai szerint nem gondolt arra, hogy a ruhák a gyertyák miatt tüzet foghattak.

A 24 halálos áldozaton kívül több mint ötvenen sebesültek meg, közülük 27-et még kórházban ápolnak, s 14-en súlyos állapotban vannak.

(Forrás: <http://www.origo.hu/nagyvilag/20050419beismerte.html>)

Leégett a budapesti Globe Színház

Gyanús tűzesetek a fővárosban

Rövid időn belül újabb jelentős értékű épület égett le, ugyanis a hétfőn használhatatlanná vált Globe Színház valószínűleg szándékos gyújtogatás áldozata lett. Mint emlékeztet a Budapest Sportcsarnok(BS) leégése kapcsán is fennáll a gyanú, hogy nem véletlenül lobbantak lángra a küzdőtéren álló butikok. Biztonsági szakértők szerint Magyarországon a nagy értékű ingatlanokat nem mindig kellő gondossággal őrzik. A rendőrség adatai szerint nagyon elenyésző az úgynevezett piromániás – szenvedélybeteg – gyújtogatók száma, inkább üzleti nézeteltérések állnak az ilyen ügyek hátterében.

A budapesti Globe Színház hétfői leégése során személyi sérülés nem történt, viszont az anyagi kár legalább 40 millió forintra tehető. A főleg gyermekműsoroknak, kiállításoknak és hétvégi

diszkónak otthont adó színház – akárcsak a BS – nem rendelkezett biztosítással, csak az egyes kiállításokra kötöttek eseti biztosításokat. Egyébként meg lehetett volna menteni az épületet, ha a tűzoltóság munkáját nem hátráltatja vízhiány, ugyanis messzebből kellett a vizet vezetni a lángokban álló színházhoz. A vezetékek kiépítése mintegy félórás idővesztést jelentett a tűzoltók számára.

Dobson Tibor, a Tűzoltóság Országos Parancsnokságának szóvivője a Heteknek elmondta, hogy ez utóbbi tüzesetnél egyértelmű bizonyítékokat találtak, hogy szándékos gyújtogatás történt. A szakemberek a helyszínen olyan rongydarabokra bukkantak, amelyek üzemanyaggal voltak átitatva. A szándékos gyújtogatás gyanúja esetén a nyomozást a rendőrség folytatja. A szóvivőtől megtudtuk, hogy a statisztikai adatok szerint nem növekedett a szándékos gyújtogatások száma az előző évekhez képest. Dobson Tibor lapunkat arról tájékoztatta, hogy az elmúlt évben 17 ezer 796 esetben volt szükség a tűzoltóság beavatkozására. 170 ember halt meg tüzesetben, elenyésző volt a szándékos gyújtogatások száma. Az elmúlt időben két olyan eset fordult elő, amely a közérdeklődés és a létesítmény nagysága, valamint jelentősége miatt nagy figyelmet kapott. Az egyik Hajdú-Bihar megyében az M47-es diszkó, amely december végén égett le – itt sem zárható ki a szándékos gyújtogatás –, a másik pedig a budapesti Globe Színház. Samu Attila a Budapesti Rendőr-főkapitányság sajtóosztályának vezetője a Heteknek elmondta, hogy rongálás alapos gyanúja miatt a rendőrség eljárást indított. Szerinte léteznek Magyarországon piromániások, de azok nem ilyen frekvencián helyezkednek el, az ilyen ügyek mögött inkább más indokok húzódnak meg.

Samu Attila elmondta még, hogy a BS-katasztrófa esetében nehéz megállapítani a tűz tényleges okát, mert keletkezése gócpontja jelenleg is romok alatt van. A vizsgálat zajlik, talán sikerül kideríteni az igazságot az ügyben.

Lasz György biztonsági szakértő, egy neves biztonsági cég igazgatója a Heteknek megdöbbenését fejezte ki a Globe Színház leégésével kapcsolatban. Neki az az érzése, hogy emberi mulasztás is történhetett. Véleménye szerint megfelelő technikai felszerelésnek kell rendelkezésre állnia egy ilyen helyen, de sajnos előfordul, hogy ez hiányzik.

Budapesten a kőbányai Hit Csarnok jelenleg a legnagyobb fedett épület. Páthy Miklós, az ingatlan üzemeltető H&H Project Kft. ügyvezető igazgatója lapunknak elmondta, szigorúan őrzik az objektumot, de emellett az épület biztosítva is van. Tompa Andor, a Nyíregyházi Bujtosi

Szabadidő Csarnok – jelenleg Magyarország legnagyobb fedett épületének igazgatója lapunknak elmondta, hogy az intézményben éjjel-nappali portaszolgálat van, amely egyben őrző funkciót is betölt. Az épület több pontján füstérzékelők vannak beépítve, közvetlen vonallal csatlakoznak a tűzoltósághoz. Tompa Andor igazgató véleménye szerint felkészültek az esetleges tüzre, illetve annak megakadályozására, de a bizonyíték a jövőé. Egyébként rendelkeznek biztosítással.

(Forrás: <http://www.hetek.hu/index.php?cikk=6552>
<http://www.csatolna.hu/hu/erdekes/CsA/lanlfir/lanlfir.htm>)

Erdőtűz pusztított Los Alamosban

(Hírcsokor: <http://www.csatolna.hu/hu/erdekes/CsA/lanlfir/lanlfir.htm>
<http://www.hetek.hu/index.php?cikk=7611>)

Erdőtűz miatt kiürítik Los Alamos

2000. május 11., csütörtök, 7:28

Hatalmas erdőtűz fenyegeti az amerikai Los Alamos, a híres atomfegyver-laboratórium városát. Új Mexikó állam hatóságai szerdán elrendelték a 11 ezres lakosság evakuálását.

Az erős szél gyorsan kiterjedésként a tüzet, nehezítve a mintegy ezer tűzoltó munkáját. A lángok már eddig is több ezer hektárnyi erdőt és bozótot elpusztítottak, de szerdán átterjedtek az egyik Los Alamos környéki kanyonra, sőt elérték a nyugati városszél házait. Az atomlaboratórium, az iskolák és a hivatalok napok óta zárva vannak. Gary Johnson, Új Mexikó kormányzója kihirdette a veszélyhelyzetet.

Los Alamosban fejlesztették ki az első atombombát. A hatóságok közölték: az összes sugárveszélyes anyag tűzbiztos bunkerekben van. A tűz még messze van ezektől a raktáraktól, de egy kutatóépületet már megközelített.

A tüzet szándékosan gyújtották, bozótégetés miatt a szomszédos Bandelier Nemzeti Parkban, de a tűz elszabadult. Erdőtűz keletkezett egyébként Új Mexikó déli részén is, amelyet repülőgépek segítségével oltottak.

Tovább tombol a tűzvész Los Alamosban

2000. május 13., szombat, 1:11

(Forrás: <http://www.csatolna.hu/hu/erdekes/CsA/lanlfir/lanlfir.htm>)

Pénteken sem sikerült megfékezni azt a tűzvészt, amely már elpusztította az egyesült államokbeli Los Alamos kétharmadát, és felperzselte 11 ezer hektárnyi erdőt az atomfegyver-laboratóriumáról ismert új-mexikói város környékén.

A helyi hatóságok terveket dolgoztak ki pénteken arra, hogy szükség esetén kitelepítik a lángoló területtől 65 kilométernyire elterülő Santa Fe lakosait, de csak önkéntes alapon. Erre akkor lehet szükség, ha megfordul a szél, és a mostani keleti irány helyett dél felé fúj. Nem annyira a lángok átterjedésétől tartanak, mint inkább attól, hogy elviselhetetlenné válik a város levegője, ha a füsttenger átcsap a városra.

Pénteken felfüggesztették állásából a Los Alamoshoz közeli Bandelier természetvédelmi terület egyik vezetőjét, aki elrendelte a parkban a bozótégetést, amely a nem mindennapi tűzvészre vezetett. Az illetékes váltig állítja, hogy semmilyen szakmai hibát nem követett el, hiszen az aljnövényzet kiirtásának bevett módja az égetés, és most is körültekintően tervezték meg a műveletet. Érvei szerint a váratlanul erős szél okozta, hogy a tervezett égetés eddig fékezhetetlennek látszó tűzvészé fajult.

Az oltásban részt vevő tűzoltók és segítők kivált a Los Alamos területén működő atomfegyver-laboratórium környékén próbálnak úrrá lenni a lángokon. Bár a felszíni építmények közül több is

tűzet fogott, az illetékesek nem győzik hangsúlyozni, hogy nem szabadult ki radioaktív sugárzás, s hogy az urániumkészlet „katasztrófabiztos” bunkerekben van, azzal nem lehet baj.

A tűzoltók abban bizakodnak, hogy hűvösebbre fordul az idő, alábbhagy a szél, és akkor képesek lesznek feltartóztatni a lángokat.

Már az indián rezervátumokat is veszélyezteti a Los Alamos-i tűz

2000. május 14., vasárnap, 12:34

A felerősödött szél ismét felélesztette a tüzet az egyesült államokbeli Los Alamosnál. Az erdőfelügyelet szerint a tűzvész még hetekig eltart. A károk már most egy milliárd dollárra tehetőek.

Ezer tűzoltó próbálta a földön és a levegőből megfékezni a lángokat szombaton az új-mexikói szövetségi állam északi részén. A lángok immár több mint 15 ezer hektár területre terjedtek ki.

A lángok Los Alamos környékéről három irányba terjednek tovább és már két indián rezervátumot is veszélyeztetnek. A megfékezhetetlennek tűnő tűz a múlt héten a Cerro Nemzeti Parkból indult ki és felügyelet nélkül hagyott bozótégetés okozta. A 1114 négyzetkilométeren elterülő atomfegyver-laboratórium környékén is tüzek keletkeztek. A kutatóközpontot azonban hivatalos közlés nem fenyegeti veszély, mert az „tűzbiztos” épületben van. A maga nemében legrégebbi amerikai laboratóriumban állították elő 1945-ben az első atombombát.

Los Alamosban elpusztult az első atombomba „szülőhelye”

2000. május 15., hétfő, 21:45

Megsemmisült a több mint egy hete tartó erdőtüzben az a Los Alamos-i történelmi épületkomplexum, ahol tudósok a II. világháború alatt összeszerelték az első atombombát.

A helyi nukleáris kutatóintézet közleménye szerint egyetlen épület kivételével elpusztult a teljes komplexum, ahol annak idején tudósok a szigorúan titkos Manhattan-terven dolgoztak az atombomba kifejlesztése céljából. A komplexum megsemmisülése súlyos csapás az új-mexikói kísérleti telepen dolgozó, immár munkanélkülivé vált 12 ezer ember számára.

A Los Alamos-i tűzvész régészeti lelőhelyet veszélyeztet

2000. május 16., kedd, 20:15

A Los Alamosban pusztító tűzvész kedden értékes régészeti lelőhelyeket fenyegetett a Santa Clara indián rezervátumban. A dpa jelentése szerint a tűzoltó csapatok igyekeztek megakadályozni, hogy a lángok még jobban megközelítsék a pueblo indiánok egykori falujának romjait.

A több mint 20 ezer ember átmeneti kitelepítését kikényszerítő, csaknem 18 ezer hektár kiterjedésű tűz 35 százalékát sikerült a katasztrófa elhárításán dolgozó alakulatoknak ellenőrzésük alá vonniuk. Előrejelzések szerint újra erős szél várható, ami megnehezíti az oltási munkálatokat.

Két oltó repülőgép összeütközésekor hétfőn két ember vesztette életét. Los Alamosban, a leghíresebb amerikai atomfegyver-laboratórium székhelyén már sikerült elhárítani a közvetlen veszélyt. A lakosok hétfőn visszatérhettek sértetlen házaikba. A város egyik negyedét továbbra is lezárva tartják, több más részén pedig még nem állították helyre az energiaellátást.

Az ellenőrizhetetlenné vált erdőtüz 260 épületet semmisített meg. A kárt egymilliárd dollárra becsülik. Szakértők vizsgálják, miként vált a szándékosan, megelőző jelleggel gyújtott tűz katasztrófa okozójává. A lángok nagy sebességgel harapóztak el annak a területnek egyharmadán, ahol az atomfegyver-laboratórium is található.

A nukleáris és más igen robbanékony anyagokat tartalmazó acél- és betonbunkerek a hatóságok közlése szerint károsodás nélkül vészelték át a tüzet.

Egy sor történelmi jelentőségű épület azonban, amelyekben a második világháború idején a tudósok elkészítették az első atombombát, a lángok martaléka lett – mondta egy szóvivő. Az arizonai Grand Canyon északi szegélyén csaknem 3400 hektárnyi területet pusztított el erdőtüz. Ez is „ellenőrzött tűzből” keletkezett. Nyolcszáz tűzoltónak – helikopterek és repülőgépek támogatásával – sikerült a tűz egyötödét ellenőrzés alá vonnia.

(Forrás: Népszabadság online)